VIKIPEEDIA

Tatari keel

Tatari keel (tatari *татар теле*, *татарча*, *tatar tele*, *tatarça*; täpsemalt volga- ehk kaasanitatari keel) on turgi keelte kõptšaki-bulgari rühma kuuluv keel, mida kõneldakse Tatarstanis, Baškortostanis ja mitmel pool mujal Venemaa Föderatsioonis. 2002. aasta rahvaloenduse andmetel rääkis Venemaal tatari keelt umbes 5,3 miljonit inimest. 2010. aasta rahvaloenduse andmetel valdas Venemaal tatari keelt 4 280 718 inimest.[1] Sealhulgas Tatarstanis valdas tatari keelt 1 965 208 inimest ja Baškortostanis 1 059 271 inimest.[2]Tatari keelt peavad emakeeleks ka paljud baškiirid. Tatarstanis on tatari keel vene keele kõrval teiseks riigikeeleks.

Tatari keele lähimaks suguluskeeleks peetakse baškiiri keelt.

Kuni 1927. aastani kasutati tatari keele kirjutamisel araabia kirja, seejärel mindi üle ladina kirjale. Alates 1939. aastast kasutatakse kirillitsat.

Aastal 1999 võeti Tatarstanis vastu seadus ladina tähestikule ülemineku kohta alates 2011. Venemaa valitsus ei kiitnud seadust heaks.

Kaasaegse tatari filoloogia alusepanija oli professor Ğabdelxäy Äxätov.

Tatari keel (*татар теле*)	
Kõneldakse	Venemaal, SRÜ riikides, Türgis, Ameerika Ühendriikides
Kokku kõnelejaid	5 400 000
Keelesugulus	altai keeled turgi keeled kõptšaki keeled kõptšaki-bulgari keeled **tatari keel**
Ametlik staatus	
Ametlik keel	Venemaa ▪ Tatarstan
Keelekoodid	
ISO 639-1	tt
ISO 639-2	tat
ISO 639-3	tat

Tüpoloogiliselt kuulub tatari keel aglutinatiivsete keelte hulka.[3]

Tatari keelt ei peeta ohustatud keeleks, kuid keele prestiiž on suhteliselt madal ning kasutussfäär mitmeti piiratud.[4]

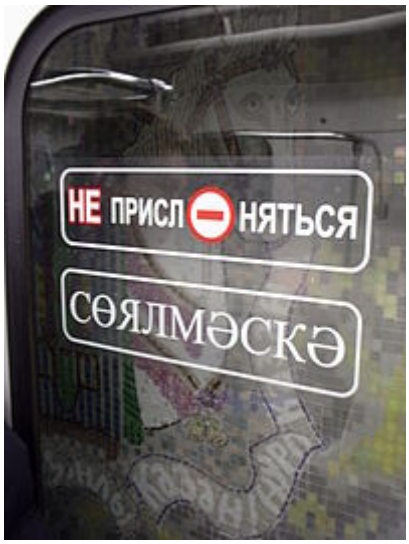

Kakskeelne (vene ja tatari) silt Kaasani metroos.

Tatari tähestikud

- Tatari tähestik kirillitsas

А а	Ә ә	Б б	В в	Г г	Д д	Е е	Ё ё
Ж ж	Җ җ	З з	И и	Й й	К к	Л л	М м
Н н	Ң ң	О о	Ө ө	П п	Р р	С с	Т т
У у	Ү ү	Ф ф	Х х	Һ һ	Ц ц	Ч ч	Ш ш
Щ щ	Ъ ъ	Ы ы	Ь ь	Э э	Ю ю	Я я	

- Tatari tähestik ladina kirjas

A a	Ә ә	B b	C c	Ç ç	D d	E e	F f
G g	Ğ ğ	H h	I ı	İ i	J j	K k	Q q
L l	M m	N n	Ñ ñ	O o	Ө ө	P p	R r
S s	Ş ş	T t	U u	Ü ü	V v	W w	X x
Y y	Z z	’					

Vaata ka

- Tatarikeelne Vikipeedia

Viited

1. http://www.gks.ru/free_doc/new_site/perepis2010/croc/Documents/Vol4/pub-04-05.pdf
2. http://www.gks.ru/free_doc/new_site/perepis2010/croc/Documents/Vol4/pub-04-07.pdf
3. http://tatar.com.ru/grammatika3.php
4. http://aboutworldlanguages.com/tatar

Pärit leheküljelt "https://et.wikipedia.org/w/index.php?title=Tatari_keel&oldid=5414412"

Selle lehekülje viimane muutmine: 13:27, 3. august 2019.

Tekst on kasutatav vastavalt Creative Commonsi litsentsile "Autorile viitamine + jagamine samadel tingimustel"; sellele võivad lisanduda täiendavad tingimused. Täpsemalt vaata Wikimedia kasutamistingimustest.